

Tarkastuslautakunta, § 66, 22.05.2023
Hyvinvointilautakunta, § 61, 30.05.2023

§ 61

Hyvinvointilautakunnan vastaus tarkastuslautakunnan selityspyyntöön.

ROIDno-2023-854

Tarkastuslautakunta, 22.05.2023, § 66

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja

juuso.kataja@rovaniemi.fi

tarkastuspäällikkö

Liitteet

1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 tilintarkastajan allekirj. 22.5.2023

2 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki

Tarkastuslautakunnan tulee valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tarkastuslautakunta saattaa valtuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastuskertomuksessa tilintarkastaja esittää, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus. Mikäli tilintarkastajan laatimaan tilintarkastuskertomukseen sisältyy tilivelvolliseen kohdistuva muistutus, edellyttää se ennen valtuuston tilinpäätöskäsittelyä tarkastuslautakunnalta toimenpiteitä kuntalain 125 §:ssä säädetyllä tavoin.

Mikäli tilintarkastaja puoltaa vuodelta 2022 antamassaan tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, esityksenä tulee olemaan että:

- Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022
- Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen, ja että se myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Kokouksessa annettu päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen (liite 1) sekä tilintarkastajan 22.5.2023 antaman tilintarkastuskertomuksen (liite 2). Lautakunta toteaa, että laaditussa kertomuksessa on vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle sekä hyvinvointilautakunnalle kohdistuva muistutus.

Lautakunta päättää kuntalain 125 §:n mukaisesti hankkia tehdystä muistutuksesta asianomaisten selitykset. Selityksen antamiselle lautakunta varaa aikaa 1.6.2023 saakka. Asianomaisten selitykset toimitetaan myös kaupunginhallitukselle.

Tarkastuslautakunta pyytää asiakokonaisuudesta kaupungin hallinnosta ja taloudesta vastaavan kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunnon antamiselle lautakunta varaa aikaa 8.6.2023 saakka.

Saatuaan asianomaisten selitykset sekä kaupunginhallituksen lausunnon tarkastuslautakunta saattaa vuoden 2022 tilinpäätöksen, tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022, tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta annetut asianomaisten selitykset sekä kaupunginhallituksen antaman lausunnon kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta tulee esittämään valtuustolle käsityksensä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta päättää, että lautakunta kokoontuu päättämään esityksestään tilinpäätösvaltuustolle 12.6.2023.

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessa annetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana ja tilintarkastaja Miia Löytölä poistuvat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen kello 17.05. Lisäksi merkittiin pöytäkirjaan, että varajäsen Tuomas Koskiniemi liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn jälkeen kello 17.05.

Hyvinvointilautakunta, 30.05.2023, § 61

Valmistelija / lisätiedot:
Risto Varis
risto.varis@rovaniemi.fi
hallintopäällikkö

Liitteet

- 1 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki
- 2 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 tilintarkastajan allekirj. 22.5.2023

Tarkastuslautakunta käsitteli kokouksessaan 22.5.2023 § 66 tilintarkastuskertomusta tilikaudelta 2022. Tilintarkastaja esitti mukautetun tilintarkastuskertomuksen. Muistutuksena tilintarkastaja esittää, että sisäiseen valvontaan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvien muistutusten vuoksi tilintarkastaja ei puolla vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle eikä hyvinvointilautakunnalle.

Tarkastulautakunta pyytää selitystä vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtajalta sekä hyvinvointilautakunnalta 1.6.2023 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Merja Tervo, palvelualuepäällikkö

Hyvinvointilautakunta antaa seuraavan vastauksen tarkastuslautakunnan selityspyyntöön ja tarkastaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Miten hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan sisäinen valvonta on järjestetty hankintojen ja sopimusten valvonnassa?

Kaupungin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Vuoden 2022 painopisteet on käsitelty normaaliin tapaan lautakunnassa (Hyvltk. 11.5.2022 § 67).

Miten vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja on valvonut em. asioita?

Sosiaali- ja terveystoimintajohtajalle määritellyn, kaupungin sisäisen valvonnan ohjeen valvontatehtävän sekä ndelegointimatriisin delegointisäännön mukaisesti.

Miten hyvinvointilautakunta on valvonut em. asioita?

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimintapalveluita (hyvinvointipalveluita) koskevan sisäisen valvonnan ohjeen ja raportit. Viranhaltijapäätösten osalta lautakunnalla on otto-oikeus.

Miten lautakuntaa on tiedotettu hankinnoista ja sopimuksista liittyen koronajäljityksen työvoiman hankintaan?

Covid- 19 liittyviä toimenpiteitä ja ajankohtaista tilannetta käytiin läpi hyvinvointilautakunnan kokouksissa ajankohtaisissa asioissa säännöllisesti koko pandemian ajan. Vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtajan hankintapäätöksistä ei käynyt selville kustannusten kokonaismäärä. Hankintoja ei käsitelty päätösasioina, joten lautakunta ei ole voinut valvoa hankintaa. Yleensä myös hallintoylilääkäri ja kaikki palvelualuepäälliköt olivat esittelijän lisäksi kertomassa tilanteesta ja vastaamassa kysymyksiin. Covid-19 pandemian hoitoon liittyi jäljityksen lisäksi myös rokotuksiin, testaukseen sekä hoitovälineisiin liittyviä hankintoja, joita käsiteltiin säännöllisesti kokouksissa.

Muut asiat, jotka haluatte nostaa esiin muistutuksen johdosta

Poikkeusolot ovat jo itsessään osoitus suoraan hankinnan kohteena olevien, koronavirusepidemiaan vastaamisessa välttämättömien palvelujen hankinnan äärimmäisestä kiireellisyydestä. Euroopan komissio on 1.4.2020 julkaisemassaan tiedonannossa todennut, että koronavirusepidemia on terveystoimintakriisi, vakava hätätilanne sekä äärimmäisen kiireellinen ja ennalta arvaamaton tapaus.

Terveystoimintakriisissä on ennalta-arvaamatonta itse kriisin puhkeamisen lisäksi sen erityislaatuinen kehitys ja kesto. Koronaviruskriisistä ja sen ennalta arvaamattomasta kehityksestä johtuva kiireellisyys ei ole vain sidottu kriisin alkuun, vaan koko terveystoimintakriisin ajalliseen keston. Covid-19 pandemian tautitilanne ja pandemiaan liittyvät valtakunnalliset sekä alueelliset ohjeet muuttuivat nopeasti ja ennustamattomasti. Tämän vuoksi pandemian hoitoon liittyvät hankinnat poikkeavat merkittävästi normaaliolojen hankinnoista. Esim. jäljityksen hankintamäärien ennakointi on ollut erittäin vaikeaa, koska siihen ovat vaikuttaneet mm. tautitilanne, rokotukset, valtakunnalliset matkailuun liittyvät päätökset sekä

uusien virusten leviämisen nopeus. Tämän vuoksi normaali hankintamenettely ja hankinnan arvon määrittely, hankintarajojen määrittely sekä ennakointi etukäteen on ollut vaikeaa.

Jäljityshankintapäätöksen tekemisen ajankohtana epidemiatilanne oli koko maassa kriisissä. Valmiuslain mukaiset poikkeusolot olivat tuolloin voimassa. Terveydenhuollon covid-19 -testauskapasiteetin nostamiselle oli poikkeusoloissa kiireellinen tarve, koska hankinnan kohteena olleet palvelut olivat olennainen osa koronavirusepidemiaan vastaamista maan hallituksen julkistaman *testaa, jäljitä, eristä ja hoida -strategian* mukaisesti. Henkilöstöpulan ja hoitovelan vuoksi strategian mukaisia palveluja ei voitu tuottaa oman tuotannon toimesta.

Hybridistrategian toteuttamista Rovaniemellä haastoi runsaat matkailijamäärät, jolloin covid 19 -testaukset ja niiden järjestäminen, jäljitys ja nopea majoitustarve oli osa erittäin muuttuvaa ja ennalta-arvaamatonta arkea. Kaupunki vastasi koko pandemian ajan samanaikaisesti rokotuksista, testauksesta, jäljityksestä ja karanteenien toteuttamisesta kaiken perusterveydenhuollon ohella. Lisäksi eri toimijat edellyttivät ja odottivat Rovaniemen kaupungilta näiden toimien oleva erittäin nopeita, oli kyse paikallisista asukkaista tai matkailijoista. Huomionarvoisana on, että monessa kaupungissa luovuttiin jo aiemmin jäljityksestä, jolloin terveydenhuollossa voitiin keskittyä syntyneen hoitovelan korjaamiseen.

Avainasemassa olevan henkilöstön poissaolot ja vaihdokset aiheuttivat ongelmia muutoinkin pahasti kuormittuneelle henkilöstölle. Laskujen hyväksyjät vaihtelivat, eikä kenellekään muodostunut selvää käsitystä vuoden -21 aikana tehtyjen hankintojen kokonaisummasta vielä vuoden -22 alussa. Tiedonkulussa on ollut katkoksia, jotka johtuvat pääasiassa jatkuvasta töiden kasaantumisesta ja ylikuormituksesta kautta organisaation. Kuormittumista aiheutti myös henkilöstön akuutti saatavuuspula, joka osaltaan vaikeutti sekä pandemian hoitoa että normaalia terveystalouden hoitotyön toteuttamista.

Kaupungin piti järjestää jäljitys, joka tehtiin ja vaikeassa tehtävässä onnistuttiin. Valtio korvasi koronasta aiheutuneet kulut kaupungille. Tämä oli tiedossa koko pandemian ajan.

Suorahankinta on ollut pandemian aikana mahdollista tehdä, esimerkkinä HUS:n suorahankinta, joka ei ollut markkinaoikeuden päätöksen (MAO: 102/21) mukaan hankintalain vastainen, vaikka hankinnan arvo oli 9,7 M €. Perusteena päätökselle oli koronaepidemian aiheuttama poikkeustilanne.

Lautakunnan tulee voida luottaa siihen, että viranhaltija toimii toimivaltuuksien rajoissa. Viranhaltijan vastuulla on tuoda asiat päätöksentekoon tarvittaessa.

Päätös

Hyvinvointilautakunta hyväksyi palvelualuepäällikön esityksen ja tarkasti pykälän kokouksessa.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta/Juuso Kataja

Muutoksenhakukielto

§61

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.